

REDACȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "

Nr.ii de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
înapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Anul X.

NUMĂR DE DUMINECĂ

Nr. 20.

Partidele din Ungaria.

Au multă dreptate oamenii politici ai Maghiarilor când stăruie, că Românii, Slavii și Sârbii intrați în dieta Ungariei să nu se constituie într'un deosebit partid »al naționalităților«, ci să între în vre-unul din celelalte trei partide. E în adevăr urit lucru, că aceia dintre cetățenii Ungariei, care nu sunt Maghiari, chiar și în dieta țerii stau la o parte, și lumea, care o vede aceasta, nu poate să-și facă decât o foarte rea părere despre viața publică din regatul ungar.

Ori și cât de rea ar fi însă, părerea aceasta e justă.

Cele trei partide sunt toate trei — nu ungare, ci național maghiare, în care nici un Român, nici un Slovac, nici un Sârb nu poate să între fără ca să se pună în conflict cu simțământul comun al fraților săi de sânge.

În mijlocul zbuciumărilor petrecute în timpul celor din urmă câțiva ani s'au refăcut, înființat ori desființat în Ungaria partide, dar n'a eșit la iveală nici un om cu oarecare autoritate, care s'ar fi încumetat să iee inițiativa pentru înființarea unui partid, care nu are în vedere interesele particulare ale unuia dintre popoarele din regatul ungar, ci interese comune ale tuturor, un partid al statului ungar.

E cu toate aceste lucru apropiat de mintea omenească, că Românii, Slovacii, Sârbii, Germanii și Croații sunt nevoiți a se organiza deosebit și a căuta un teren comun, pe care se pot întâlni câtă vreme oamenii politici ai Maghiarilor toți fără deosebire se orientează în viața politică numai după interesele particulare ale poporului maghiar.

Trebue să iasă în fiecare clipă la iveală marele adevăr, că popoarele, care constituiesc statul ungar, nu se întâlnesc în parlamentul patriei lor comune, ca să lucreze împreună, ci ca să se lupte între ele.

Așa e aceasta și așa are să și rămână câtă vreme nu se vor fi găsit chiar între maghiari oameni, cari au curajul civic de a constitui un partid al intereselor comune, în care pot să între și aceia dintre cetățenii regatului ungar, cari nu sunt maghiari și nu vor să se despartă de conaționalii lor.

Sunt multe interesele comune, pentru susținerea cărora au să lucreze împreună toți cetățenii regatului ungar, dar această lucrare împreună e peste putință fără de egalitate adevărată. Ar trebui dar să se for-

meze un partid al egalității, care stăruie, ca tuturora să li-se facă de o potrivă dreptate și ca legile să fie respectate necondiționat și în toate împrejurările.

Dacă ne dăm bine seamă, acesta e partidul, pe care e vorba să-l înființeze Românii, Slovacii și Sârbii intrați în dieta ungară, căci cei ce sunt în el vor dreptate și numai dreptate pentru toți, deci și pentru maghiari.

Dacă sunt dar între maghiari oameni pătrunși de spiritul european și preocupați de interesele patriei comune, ei n'au decât să între în partidul acesta, ca să-i schimbe numele și să facă din el un centru de gravitațiune pentru toți cei ce pun mai presus de toate interesele patriei comune.

Iar dacă lucrurile vor rămâne cum sunt azi, Românii, Slovacii, Sârbii și Germanii vor fi împinși în mod fatal spre partidul socialist, cari din zi în zi va trebui să devie mai puternic, tocmai pentru că nu e națională politică, pe care o face ci întemeiată pe interese comune tuturora.

Mandat atacat. În urma mișelilor și corupțiunilor făcute de administrație contra candidatului național din Biserica-Albă, Iasa Tomici, deputații naționali pe baza punctului 15 din regamentul de casă, vor ataca mandatul alesului deputat kossuthist.

10 Maiu în București s'a serbat în mijlocul unei mari însuflețiri. De dimineața și până târziu noaptea mulțime de popor a stat pe catea Victoriei, să vadă Curtea mergând la Mitropolie unde s'a ținut slujbă dumnezeiască, după cum Curtea regală a fost de față și la defilarea trupelor pe bulevard, în fața statuei lui Mihai Viteazul, ear seară atât părechea regală cât și moștenitorul de tron și familia au eșit pe uliți, între popor. Mare însuflețire a fost când au defilat copii de școală îmbrăcați unii (un regiment) ca dorobanții, iar alții în uniformă lor de școală. Întru aducerea aminte a zilei s'a înființat o nouă decorație: «Carol», precum li s'a iertat țărănilor restul de a patra parte din datoria ce aveau către stat de când cu anul rău din 1904. Suma aceasta face 8½ milioane lei. Toți domnitorii din Europa au trimis regelui Carol I adresă în care cu prilejul împlinirii a 40 ani pe tron îi doresc noroc și sănătate.

— Deschizându-se Camera și Senatul, partidul liberal a făcut declarații (la Cameră prin dl Ioan I. Brătianu) asupra situației politice. Iși exprimă omagii pentru regele Carol I și familia domnitoare, și bucuria că i-s'a dat României norocul să poată serba acest jubileu. În aceeași vreme față de guvern arată neîncredere și declamă că va începe lupta de răsturnare alui. De asemeni spune că la serbările oficiale nu ia parte.

SCRISOARE DESCHISĂ

cătore

alegătorii din cercul Chișineului.

Fraților!... Și s'a frânt steagul pe care cu atâta vitejie l-ați dus, în iarna anului 1905, de două ori după olaltă la biruință. Iar durerea noastră trebue să fie cu atât mai adâncă, jalea cu atât mai mare, cu cât am căzut nu în luptă dreaptă, măsurându-ne în câmp deschis, la vot, cu potrivnicii politici, ci ni-au perdat pe d'oparte arginții lui Iuda și înfricările selbatice, pe de altă parte însăși frații noștri, cari nu s'au rușinat a se da coadă de topor, unelte cu care partidul kossuthist să lovească în inima neamului românesc.

Este adevărat, că uitații de sine nu sunt mulți la număr, cam cinci la sută dintre alegătorii români. Cum dintre toți alegătorii aproape jumătate sunt însă Unguri, iar aceștia au votat toți la un loc (deși în trecut fuseseră împerecheați) frații noștri rătăciți au fost destui pentru a apăsa cântarul înspre bucuria Ungurului, deci — spre întristarea Românului...

Eu însă vorbă grea nu voiu ridica împotriva lor. Nu, ci mai ales mi-e milă de ei și-i deplâng că li-e sufletul învăluit în așa coajă groasă, în cât să nu audă glasul mamei lor, și mintea învălăită în așa ceață, în cât să nu vadă rușinea cu care s'acoper nu numai ei, dar pe care o aruncă asupra întreg neamului nostru... Când a răsunat cântecul românesc de deșteptare, ei și-au întors fața de noi, nu i-a zguduit nici ocările și blăstămățiile ce partidul potrivnic aruncă asupra noastră, nu i-a rușinat nici chiar strigătele de bucurie ale celor voioși că au învins asupra Românilor... Pentru că li-a strâns mâna te miri ce slujbaș care trăiește din sudoarea poporului, dar vezi Doamne, e «domn», pentru arginții lui Iuda, pentru că poată străjui lângă căldarea cu papricaș și să se imbale în băuturi spurcate, acești uitați de sine, de neam și de Dumnezeu și-au bătut joc de cel mai sfânt drept al lor și al urmașilor lor: au votat cu partidul care strigă foc și pară asupra Românilor. Pentru pășunea vitelor lor au dat dreptul copiilor lor... Pe cei cari se căiesc, Dumnezeu să-i ierte, pe cei care nu-și dau încă seama de greutatea păcatului săvârșit, Dumnezeu să-i lumineze, ca în viitor să nu mai aibă de ispășit păcate și rușine.

De altminteri căderea noastră nu numai că n'a fost rușinoasă, ci am luptat cu atâta vrednicie, în cât pururea ne putem mândri. În nici un cerc adică, unde Românii s'au avântat la luptă, nu au fost de întâmpinat greutățile din cercul Chișineului, căci nicăiri nu sunt atâția Unguri, nicăiri atâtea ademeniri și înfricări, căci nicăiri nu-s Unguri mai înverșunați și domnii cu hotare mai întinse... Și totuși din Socodor și Zarand venit-au voturi mai multe ca la alegerile din 1905, din Chișineu, Sinteia, Nadab, Șepreș, Vădas, Pîlu-Mare și Vârșand venit-au toți să stee ca oștire falnică în jurul steagului național. Numai din Cinteiu s'au rupt și au mers a treia parte în tabăra dușmană, hotărând astfel înfrângerea partidului național. Mișca, Talpoșul și Chereușul se puteau și ele

„Janus“ institut de asigurare mutuală pe viață în Viena
— s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili —
este cel mai vechi institut mutual de asigurare pe viață
pentru Austro-Ungaria.

Informații în: Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabrik Lerchengasse Nr. 17. (Telefon 429.)

Se bazează pe legile mutualității, în puterea cărora aceluși capitalul anual trece în favorul celui asigurat. Premii eștine

Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 8 ani. Plătirea în caz de duel și sinucidere după 5 ani. — Asigurare gratuită pentru caz de război. — Fără timbru de poliță și taxă de stat. — Plătirea la moment.

Starea de asigurare	111.000.000 cor.
Sumele de asigurare plătite până acum	56.000.000 "
Averea institutului	31.000.000 "

ține ceva mai bine... Grosul și d'acici a fost însă cu noi.

Tocmai de aceea, ar fi să dăm înșine dovadă că nu înțelegem rostul alegerilor, că nu știm care e ținta luptei naționale, dacă am rămânea întristați și descurajați în fața căderii dela 30 Aprilie. Când la 10 Ianuarie 1905 fruntașii neamului românesc au hotărât, în sfatul dela Sibiiu, să intre în alegeri, nu s'au gândit ca mai presus de toate să izbutim a alege cât mai mulți deputați, ci grija noastră de căpetenie a fost ca în jurul steagului național să adunăm câți mai mulți alegători români, să nu se mai poată zice, ca în trecut, că și în cercurile curate românești și în cele unde trăim amestecați cu alte neamuri, noi Românii dăm votul tocmai oamenilor cari în Dieta fară nu vor să știe de noi.

Acest lucru în comitatul Aradului s'a ajuns ca nicăiri aiea. Toate cele patru cercuri românești au ales Români, iar în cercurile amestecate (Chișineu, Sântana și Pecica) s'a ajuns ceea-ce spre fală-ne este tuturora: **nici cinci dintr'o sută de alegători români nu și-au dat votul pentru alt partid de cât cel național român!**

Măcar că imbiatu-li-sau bani din greu și fâgădueli de tot felul li-s'au făcut multe. Ceea-ce este o mărturie strălucită nu numai despre dragostea de neam, ci mai dovedește că *Românii noștri s'au deșteptat ș'au prins inimă!* Așa, că dacă acum am și pierdut Chișineul, care se cuvine să aleagă Român, putem avea nădejde că în viitor iar ne vom reculege, îndeosebi dacă viitoarele alegeri se vor face așa cum *intâia oră în Dieta partidul național român a cerut și cum vrea și M. Sa: să se voteze adevărat în sat, votul să nu fie pe față, ca astfel nici prigoniri să nu sufere nimeni pentru felul cum votează și nici să mai fie prilej de mituire.*

Avem apoi altă mângăere și mai mare: în Dieta d'acum sunt 24 deputați naționaliști (cu Slovaci și cu Sârbi împreună) cari să lupte pentru ducerea la împlinire a dorințelor și cererilor noastre drepte, cari să-și ridice glasul întru apărarea celor trei neamuri întovărășite. Mie dacă nu mi s'a dat fericirea să pot lupta alături de ei, nu-mi poate lua însă nimeni pana din mână nici graiul nu mi-l poate amuși, ci puterile mele și d'aci încolo le voi închina *luptei pentru popor.*

Alipirea și dragostea pe care mi-ați arătat-o câtă vreme am fost deputatul Dvoastră, însuflețirea dovedită chiar în lupta dela 30 Aprilie (pierdută numai prin surprinderea dintr'un singur sat, în urma purtării nemernice a unui mic mănunchiu de cinteiani!) mă îndeamnă să vă trimit și pe această cale mulțumiri și să vă fac mărturisirea că eu și d'aci încolo mă socot indatoratul Dvoastră, după cum d'asemeni, cu bucurie voi alerga să lupt alături de Dvoastră de câte ori mi se va da prilej. *Căci pe noi nu ne leagă deputația ci sângele, și când m'am dus întâia oară între Dvoastră, nu treaptă de mărire am căutat, ci ca împrumutat să ne îmbărbătăm, pentruca astfel să înălțăm neamul românesc.* Și cum suntem numai la începutul luptei, de sine urmează ca legăturile noastre frățești să rămână și în viitor pe același temei, având noi toți aceeași țintă. Ba acum, după ce am ajuns împreună la biruință și am trecut și peste grele încercări, legătura trebuie să fie încă și mai strânsă între popor și cărturari. Chezașia izbânzilor din viitor este adică înțelegerea dintre frați și țărâniea să asculte pozele fruntașilor trecuți prin toate focurile luptei curățitoare.

Îndeosebi trebuie să vă simțiți datori Dvoastră a sta totdeauna cu ascultare în jurul fruntașilor, pentrucă rar un cerc, în care cărturarii să se fi făcut mai vrednici de dragostea poporului ca protopopii, preoții, învățătorii și cei trei advocați români din cercul Chișineului. În lupta grea ce am dus-o ei au fost adevărat întotdeauna la înălțimea chemării lor. Tocmai de aceea mă și simt dator să vă indemn ca în toate să le urmați sfatul.

Să-i luați ca pildă îndeosebi în ceea ce privește **jertfa ce trebuie adusă în lupta pentru**

neam. Toți ei, dar mai ales prietini advocați *M. Veliciu, dr. George Popovici și dr. C. Ardeleanu* și-au lăsat munca obicinuită de toate zilele (dar pe urma căreia trăiesc!) și săptămâni de zile au obosit pentru a fi între popor, luminându-l și însuflețindu-l. Pe când, durere, au fost plugari destui cari n'au venit la vot zicând că au de lucru în câmp, și astfel vrând nevrând *au contribuit la înfrângerea steagului național.* Să știe toți, că sfântă datorie au să jertfească nu o zi de lucru numai, dar viața să și-o pună pentru drepturile naționale, căci *drepturile nu se dau nimănui de pomană, ci trebuie să luptăm pentru ele din răspuțeri și jertfe grele să aducem.*

Așa, mână în mână și umăr lângă umăr, vom mai putea scutura din greu și răul ce ne apasă. Vom ajunge, mai presus de toate, să fim cinstiți chiar de partidele potrivnice și să nu mai fie neamul nostru socotit drept o adunătură, care la sunetul arginților și mirosul papricașului își uită de cele mai sfinte datorințe. Om cu mintea întregă nu poate crede că Românilor cari s'au făcut coadă de topor chiar Ungurii să le dea cinstițe, ci auzit-am doar cum chiar în ziua de 30 Aprilie țărâni Unguri ghionțiau pe Români rătăciți printre ei și spuneau în batjocură că numai «pălînca și papricașul» i-au dus acolo.

Dreptul de alegere e singurul, care ne pune în stare de a ne croi înșine soarta. Să ținem cu sfințenie la el mai ales acum, când asupra țării s'a înstăpânit partidul kossuthist, cărui cărma de până aci i-a fost urită îndeosebi pentru că nu ni-a imblătit mai tare, pe noi, naționalitățile, și care acum spumegă de mână că Români în 14 cercuri curate românești, s'au învrednicit să aleagă *Români*, iar nu pe Jidovii adunați din patru colțuri ale lumii, trimiși asupra lor cu carte dela Kossuth și mai ales cu — bani.

Numai așa se va șterge rușinea din Bihor, unde în patru cercuri curate românești s'au ales Jidovi, numai așa: îmbărbătându-ne și luând pildă cei slabi dela cei tari, cei rătăciți dela cei cu virtute, în viitor vom putea serbători *reculegerea și învingerea desăvârșită.*

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Arad, 10/23 Mai 1906.

Ioan Russu-Șirianu.

Înfâmplările săptămânei.

În săptămâna aceasta s'a deschis cu multă pompă *parlamentul* țării noastre venit să facă legea votului universal. Cum va fi această lege pentru noi? Întrebarea aceasta trebuie să fie grija noastră de căpetenie, pentrucă dela viitoarea lege electorală atârână numărul și puterea cu care vom putea intra în parlament.

În cuvântarea cu care M. Sa a deschis parlamentul se zice că această lege trebuie făcută astfel ca să se păstreze caracterul unguresc național al țării noastre. Această cerință se cunoaște că este ieșită din mintea îngustă și haină a sfetnicilor și nu din inima largă și bună a M. Saie. Căci caracterul unguresc al țării să știe că nu-i decât o dorință a șovinștilor fără frâu. În realitate știm că țara aceasta găzduiește nu numai Unguri dar și Români, Sârbi, Slovaci, Nemți și alte neamuri, cari toate la un loc fac mai mult decât Ungurii. Dacă deci s'ar face legea nouă astfel ca noi să fim scoși din parlament, aceasta tot nu ar schimba adevărul, dar ar aduce o mare nemulțămire și multă amărăciune în inimile noastre ale tuturora.

Deputații români, sârbi și slovaci au venit zilele astea la Budapesta pentru a lua parte la ședințele Dietei.

Deja înainte de a fi putut face ceva, au tăbărit asupra lor toate foile ungurești, propunând fel de fel de hotărâri, prin cari să fie împiedecați de a

urma programul lor; ba s'au găsit și de aceia cari au cerut, ca să nici nu fie lăsați în parlament, ceea ce ar fi cu neputință și tradare de patrie în «statul unitar unguresc».

Dar' vrednicii noștri deputați, împreună cu ai fraților noștri Sârbi și Slovaci, nu se lasă înfricați, ci se pregătesc la lupta parlamentară, ce va începe Marția viitoare, prin vorbirea de program a prim-ministrului Wekerle. În ședința lor de Duminică s'au constituit, alegând de președinte pe dr. Teodor Mihali, fost președinte al clubului și în rîndul trecut; secretari: Dr. Alexandru Vaida (ales la Ighiu), Milan Hodzsa (slovac) și Ioan Manoilovici (sârb.) Au hotărât să înființeze un club, închiriind o localitate proprie. Aici va fi locul de întâlnire nu numai al deputaților, ci al tuturor Românilor, Sârbilor și Slovacilor, cari locuiesc sau trec prin Pesta, se înțelege numai pentru ceia sunt aderenți ai partidului naționalităților. Economul clubului este Francisc Skiciak (slovac). — Pentru conducerea și aranjarea luptei parlamentare, au ales o comisie permanentă. Vor lupta cu putere și cu curajul dreptății pentru drepturile poporului și mai ales pentru votul obștesc, fără nici o restrîngere.

Din domnia Regelui Carol.

La 10 Mai 1866 Principele Carol, depunând jurământul ca Domnitor, a rostit următoarele cuvinte:

«...Punând piciorul pe acest pământ sacru am și devenit Român. Primirea plebiscitului l-mi impune, o știu, mari datorii. Sper, că-Mi va fi dat a le îndeplini. Eu vă aduc o inimă leală, cugețări drepte, o voință tare de a face binele, un devotament fără margini către noua Mea patrie și acel neînvins respect către lege, pe care l-am cules în exemplul alor Mei.

«Cetățean astăzi, mâne, de va fi nevoie, soldat. Eu voi împărtăși cu Domniile-Voastre soarta cea bună, ca și pe cea rea. Din acest moment totul este comun între noi. Credeți în Mine, precum cred eu în Domniile-Voastre!

«Singur numai D-zeu poate ști ceea ce viitorul păstrează Patriei noastre! Din parte-ne, să ne mulțumim a ne face datoria. Să ne întărim prin concordie! Să unim puterile noastre, spre a fi la înălțimea evenimentelor!

«Provedința care a condus pe Aleștii Domniilor-Voastre până aci și care a înlăturat toate piedecile din calea Mea, nu va lăsa neîndeplinită opera Sa.»

Constituanta dela 1866 terminându-și misiunea a fost dizolvată în ziua de 6 Iulie 1866.

Colegiile electorale au fost convocate pentru a alege Corpurile legiuitoare ordinare.

Înainte de alegeri, Domnitorul a adresat lui Ion Ghica, președintele conziliului de atunci o scrisoare, din care reproducem următorul pasagiu:

«Conzider ca o datorie de a veghiă cu stăruință ca legea electorală să fie executată cu cea mai mare sinceritate fără o umbră măcar de influență administrativă. Toate opiniunile trebuie să se manifesteze cu francheță și lealitate, cum se cuvine unor oameni liberi, pentru ca actele guvernului Meu să fie judecate de către adunarea prin adevărații reprezentanți ai țării».

CANCELRIA ARCHITECTULUI ROMÂN

IOAN NIGA.

Arad, Jozsef főherceg-ut. Nr. 1.
(Lângă banca „Victoria“.)

Pregătește planuri și specificări de spese pentru edificii publice și private, primește lucrări în sfera arhitecturii mai înalte, cenzurări, colaudări. Ca specialist în ritul nostru oriental edifică și restaurează bisericile în mod artistic, din care cauză o recomandăm îndeosebi d-lor parochi. Trimite planuri, schițe, specificări și servește în lucrări arhitectonice cu deslușiri gratuite.

Deschiderea sesiunii extraordinare a Corpurilor legiuitoare române.

Mesagiul Coroanei.

Martii s'a deschis sesiunea extraordinară a Corpurilor legiuitoare. D. G. Gr. Cantacuzino, președintele conziliului de ministri, a dat citire următorului Mesaj al Coroanei:

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Atotputernicul Dumnezeu a vrut să împlinesc 40 de ani în scaunul Domniei.

În toată această lungă vreme, pururea am împărtășit cu întreg poporul și bucuriile și nevoile. Și astăzi, când se încununează în siguranță și în belșug munca vieții Mele, împreună cu toți Românii Mă veselesc și Mă simț fericit, Mă simț că cea dintâi vorbă a Mea este cu reprezentanții națiunii.

Când Imi întorc privirile spre drumul străbătut în acești 40 de ani, când revăz ceasurile cele hotărâtoare ale Domniei Mele, înțaiul Meu gând este să mulțumesc tuturor Românilor, cari, în orice treaptă au stat, din înaltele dregătorii până la talpa Țării, în totdeauna și în toate împrejurările, cu credință nedrămutată și cu dragoste nesfârșită, M'au ajutat în îndeplinirea măreței, dar grelei meniri cu care am venit în noua Mea patrie acum 40 de ani: reclădirea din temelii a Statului Român. Mai ales gândul Meu merge către cei cari numai sunt printre noi, și înainte de toți către cei cari, pentru asigurarea neatârării și făurirea Coroanei care stă pe capul Meu, au trecut la nemurire în câmpiile de cinste și de slavă.

Sărbătoarea de astăzi, care nu este numai a Mea, ci a întregului popor care s'a învrednicit să ajungă unde a ajuns prin muncă necurmată și prin înțelepciune, strânge și mai mult legăturile deapănării binecuvântate dintre Dinastia Mea și națiunea română.

Domnilor Senatori!

Domnilor Deputați!

Nu mă îndoesc, că vă veți folosi de această sesiune extraordinară ca să mai sporiiți cu noi legiuiri opera legislativă atât de bogată din cele două sesiuni ordinare în cari ați fost chemați.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Domniilor-Voastre.

Eu declar deschisă sesiunea extraordinară a Corpurilor legiuitoare. **CAROL.**

Ceartă între coaliționiști. Kossuthiștii voiau să li-se dea lor un post de vice-președinte al parlamentului, ținut pentru Andráșiști și poporal.

Ne putându-se aceasta, voesc să ceară, ca vicepreședinții să nu mai capete plată (6000 de floreni).

Pentru aceasta partidul poporal (clerical) i-a amenințat, că ies din coaliție, și aduc și ei propuneri pentru ștergerea pensiei miniștrilor, etc.

Adecă să strică brânza păcii, când e vorba de os de ros. Să-și capete fiecare carnea lui, că dacă nu?... ham!

Francisc Iosif I și Carol I. Scrie din București, că Mercuri contele Palavicini, ministru austro-ungar, a fost primit la orele 3 în audiență de regele Carol I cărui i-a predat epistola de felicitare a M. Sale bătrânului nostru monarh Francisc Iosif I.

Trimisul M. Sale monarhului nostru a tălmăcit de asemeni și sentimentele omagiale ale celor două guverne: din Viena și Budapesta.

Votul universal în Austria. Ministrul președinte austriac *Hohenlohe* vrea cu orice chip să hotărască zilele aceste soarta votului universal, de care e legată și soarta sa. Eri a rostit un discurs în Reichsrath, care a sunat ca un ultimatum către partide, fixându-le termenul cel mai scurt pentru a se înțelege și a pune capăt odată sfatuirilor. O depeșă din Viena vestește, că guvernul deodată a avizat comisiunea Dietei, asupra propunerilor cabinetului, în cazul când partidele nu s'ar putea înțelege între sine. Guvernul ar spori adică numărul mandatelor dela 455 la 494 și din aceste 39 mandate noi, 18 ar da Nemților, 14 Polonilor, 4 Cehilor, 2 Italianilor și 1 Românilor. Partidele ar trebui să se pronunțe asupra acestui ofert până la începutul săptămânii viitoare. *Hohenlohe* nu vrea să aștepte mai departe și dacă în intervalul acesta nu izbutește să-și câștige majoritate, demisionează.

„Primejdia ungurimii din Caraș.” Un patriot din Lugoj se tângue în »Magyarország« de eri, că în comitatul cu populația covârșitoare românească, unde Ungurii abia sunt doar' de sămânță, Românii au cutezat să aleagă patru deputați români. Înșiră apoi o grămadă de minciuni voind, să dovedească, că Românii numai prin »înfricări« și »terorizm« au putut câștiga aceste mandate. Face apoi, natural, apel către guvern, ca să sară în ajutorul »ungurimii primejdii în Caraș.« Adică cum își închipue patriotul din Lugoj »ajutorul« guvernului? Să nu-i mai lase pe Români să aleagă români? Ori să le dea numai Ungurilor și Ovreilor d'acolo dreptul de a alege deputat? Astea două idei le mai poate da »patriotul« ministrului Andrássy, căci în celelalte s'a întârziat.

Încă un mandat atacat. Patrioții au mai atacat un mandat naționalist: pe acela al fruntașului sârb dr. M. Polyt.

D'ALE ALEGERILOR.

Alegerea dela Dobra. Ceea ce era de prevăzut s'a întâmplat. Candidatul național dr. *Rozvány* a rămas cu 33 voturi în minoritate față de ovreii *Moskovitz*, candidatul ungarilor.

Deputații naționali știau de câte-va zile că s'a dat ordin să nu mai fie lăsat, *cu nici un preț*, nici un naționalist. Năbădoiosul ministru de interne, în mai multe convorbiri ce a avut cu unii dintre deputații naționali, cari s'au prezentat la dânsul să ceară măsuri împotriva ticăloșilor administrative, le-a dat să înțeleagă lucrul acesta. Așa s'a întâmplat apoi, că *cu puterea*, fără a se spăria nici de omoruri — cum s'a întâmplat în Ceh — au trântit pa candidații naționali în Verbó, Ceh și acum în Dobra. E destul să spunem că în cercul Dobrei cu vre-o 550 de alegători, de săptămâni de zile au fost trimiși la vre-o 500 de jandarmi, adecă aproape la fie-care alegător un jandarm, înstăpânind adevărată teroare în cerc.

Întreg cercul a fost într'o stare de asediu. Doi cu doi țărani erau opriți ziua la amiază a sta la sfat unii cu alții. Candidatul însuș a fost oprit a-și ține programul prin comune. În ziua alegerii n'a fost îngăduită intrarea decât alegătorilor cu legitimație. Văzând biroul de alegere că pe lângă toate mișeliile și infamiile săvârșite nu se poate împedeca reușita candidatului național, a început să respingă voturile. 22 de alegători ai candidatului național au fost simpli de tot respinși dela vot.

Așa s'a ținut în Hunedoara — *pactul!*

Mișelii și perzeuții în Bihor. Având fericirea de a însoți pe mult iubitul nostru candidat Dr. Aurel Lazar, aproape în toate comunele, mi-s'a dat cea mai bună ocaziune, de a cunoaște care sunt adevăratele cauze, ce contribuiesc la continuarea și pe mai departe a somnului celui de moarte din nefericitul, de Dumnezeu uitatul, și din partea tuturor Românilor celor trei afurisitului Bihor.

Cauza în primul loc sunt conducătorii poporului, onoare excepționali, care au neglijat poporul și nici un sfat nu i-au dat, pe care-l poartă și l-au purtat străinii, după placul lor, ca și cum nu ar avea cine să le spună nimica, deci cu drept cuvânt pot să zică, că acei păstori cari și-au uitat de turma lor, și de datorințele lor, se pot privi ca și cuvântul sfintei scripturi: bate-voiu păstorul și se va risipi turma. Am constatat în cele mai multe locuri, că poporul nici nu a auzit de partidul național. Și de unde provine aceasta? E lucru foarte evident, că conducătorii poporului au lăsat turma incredințată lor pradă lupilor răpitori, cari cu tot felul de apucături adecă cu rachie, papricaș și minciuni cumpărau sufletele puțin luminatului popor.

Iată din cercul Tinței, comunele respective țărani, cari și-au făcut datorința ca Români adevărați.

Exemplar s'au purtat Tăutani, cari nu numai în ziua alegerii au fost la locul recerut, ci din trântii mulți și-au lăsat economia și au alergat cu săptămâna deplină prin cerc, ca să-i deștepte pe frații lor, la luptă pentru izbândirea steagului național, d. e. Ioan Jiga, Român verde ca stejarul, Teodor Gavris (Vesi), George Madear, Ioan Todinca, Iosif Popa (juratul), Dimitriu Gavris (Guți), Onuț Ardelean și Pavel Rozenberg; aceștia toți din F-Tot.

Husaseuanii asemenea s'au purtat nu numai în comuna lor, ci și prin cerc, tot asemenea și Cociubanii și cei din F-Giriș.

Din comuna Căuașd în ziua alegerii jandarmii au împușcat, pe un Român care la moment au murit și pe înflăcăratul Român Moise Cosiu l-au împușcat printre degete la mână.

Iar din părțile Beliului, de sub poalele munților, cari cu drept cuvânt zică că nu trăiesc ci chinuesc, totuși având conducători bravi, nu au fost în

●◀● SEGEDINUL E ORAȘ VESTIT ●▶●

Acolo se pot căpăta cele mai ieftine Orolonge și bijuterii, mai ieftine de cât ori unde. Nu-i de lipsă să ne dăm bani în mâni străine. Cine vrea să se convingă despre toate acestea, să ceară un catalog mare ilustrat, ce se trimite gratuit, dela **Schöner Samu**, juvaeriu în Szeged. Acolo se capătă un orologiu de argint dela 5 floreni începând, inel de aur, cu 14 carat dela 2 fl. 50 cr. în sus, cercei de aur dela 1 fl. 50 în sus, lanț (colier) aur 4 fl. 50 cr. un orologiu de nikel dela 2 fl. 50 cr. în sus, un vecker dela 1 fl. 50 în sus.

atunci — de om trăi zile cu păcate — o să-i auzim căindu-se amarnic, că n'au ținut cu frațele lor, iar aceasta va fi morala alegerii din ast an din Aleșd: se vor înfrății Românii toți și-și vor înălța rugile la tronul tatălui ceresc, ca să învingă la nouile alegeri deputat național român!

Doamne împlinește-mi prorocia și dă ochilor mei iarăși priveliștea înălțătoare dela Pâncota!

Dela Criș.

Din cercul Hărmanul săsesc.

Ni se cere publicarea următoarelor:

Onorată redacțiune!

Dați-mi voie să dau în vileag orgiile și crimele cu care gîntea hunică din Torlungeni a atentat la viața subscrisului, și adevărat:

Sâmbătă în 16/9 Mai c. la oarele 6 p. m. aflându-mă după preumblare în prăvălia negustorului nostru român Radu Mușoiu, sosesc în trăsuri alegătorii unguri (ciangăi) din nefericire și Români dela balotagiul din Hărmanul săsesc, (lângă Brașov) și se postează la cărciuma din capul satului.

Doi derbedei tineri, ciangăi beți, zărindu-mă în prăvălie mă apostrofează — luând poziție de atac — cu vorbele: «Unde ai votat Dta?» la ce am răspuns, nicăiri! La aceasta îmi esplicară: «Hagy csak el, huzunk mi el neked egy jó és szép notát!» ...

Apoi m'au înzultat cu vorbele cele mai infame, murdare și sălbatece, la care eu n'am mai răposat nimic, decât m'am ascuns într'un unghiu unde să fiu scutit de atacurile și torturele cu care așteptam să fiu împărțit. Acum încep a se deslanțui toate inzultele și furiile hunice. Cei doi hunhuzi es afară și avizează pe alții 40—50 de inși, că «popa românesc este în boltă și este prilej potrivit să-l batem până la moarte, ca mâne (Duminecă) să nu mai predice». Apoi curgeau ploaie urlete, ragete de fi-se revoltă toată ființa — încât eu deși eram închis — zăvorit, dar aproape disperasem, că vor lua cu asalt prăvălia și mă vor jertfi ca și pe o oaie nevinovată.

Bașbuzucii — după ce au fost distrași — cu gramofonul iubitului meu Radu Mușoiu, mai întrevinind și gendarmii, s'au împrăștiat — rămânând totuși 6 la pândă, până la oarele 10¹/₂ noaptea — când m'am rătras în apartamentul destinat de gazda casei — unde m'am odihnit 2 oare — după ce 6 oare am fost torturat sufletește.

Străformat apoi în haine, și grație celor 2 credincioși ai mei, am pornit Duminecă la 3 oare a. m. pe căi lăturalnice — și am ajuns în fine după multă trudă și amar în mijlocul familiei mele.

Ei bine, să se rostească acum onor. public ro-

mănesc pe ce vreme și unde trăim noi, în stat de drept și civilizată; ori în stepele Asiei, unde omul nu-i sigur de viața lui?

Trebue să constat, ca de încheiere și tristul fapt, că românii din Săcele (negustori, învățători ba doar și preoți) au votat cu candidatul celui mai înverșunat partid față de neamul nostru!!! Prin aceasta s'a spart groaznic și teribil *solidaritate de abținere* decretată în adunarea generală a alegătorilor români, ținută la 13 April v. c. la care frații din Brașov au ținut cu mare sfințenie.

Dacă arginții lui Iuda i-a îndemnat la aceasta, apoi sicanele, terorizările și bătăile primite sunt dreapta lor respătire. Să le fie de învățătură pentru viitor căci bine zice maxima veche: «Experienția docent prudentem».

Primiți onor. redacțiune asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Dimitrie Manole,
paroh.

Cătră domnii: Ioan Dregan notar public reg., Dr. Ioan Elekes, medic și Ioan Santeni, tutor orfanal în Sebeșul-săsesc.

Conziderând, că trei membri ai clubului român din loc: Ioan Dregan, notar public reg., Dr. Ioan Elekes, medic și Ioan Santeni, tutor orfanal, cei doi dintâi bărbați distinși până acuma în societatea românească, membri în mai multe corporațiuni și preținși factori diregători în diferite instituțiuni cu caracter românesc, — cu pretenziuni de a jucă rol conducător în afacerile românești și cu pretenziuni, ca lumea românească se țină la ei, să-i tîmâieze și să li-se închine, cu ocazia alegerii de deputat dietal la 4 Mai a. c. nu s'au conformat concluzului clubului român și au spart solidaritatea românească.

Conziderând, că la alegerea amintită, pe când toți ceialalți alegători români am dovedit solidaritate perfectă și exemplară, votând toți, fără deosebire de stare și poziție, pentru candidatul partidului național, susnumiții domni înțeleși cu Sașii s'au ascuns și pe lângă toate încercările și sfârțările nu ne-au succes a-i afla și a-i duce la urnă din ascunzătoarea, pe care le-a pregătit-o și n care i-a așezat Dr. Karl Groser, corteșul principal al Sașilor.

Conziderând, că după o purtare atât de neromânească și după o tradare în chipul acesta a cauzei naționale, susnumiții domni, cari numai prin conlucrarea Românilor au ajuns la starea și trecerea, de care s'au bucurat până acum, numai pot avea dreptul se pretindă, ca lumea să-i conzidere de Români și membri ai partidului național român:

Domnii Ioan Dregan, not. publ. reg., Dr. Ioan Elekes, medic și Ioan Santeni, tutor orfanal —

toți din S-Sebeș — prin aceasta se eschid din clubul român din loc și de azi înainte nu-i mai conziderăm de membri ai corpului și partidului național român.

Totodată clubului român îi place a crede, că numiții domni după atitudinea lor dovedită, vor trage consecvențele și se vor retrage de bună voie din toate corporațiunile și instituțiunile cu caracter românesc.

Din ședința clubului român din Sebeșul-săsesc, ținută la 9 Mai 1906.

NOUTĂȚI.

ARAD, 25 Mai 1906.

— **Deschiderea expoziției din București se va face în ziua de 1 Iunie st. v. și va ține până la toamnă. Deschiderea va fi împreunată cu strălucite serbări.**

— **Comisarii conzistoriali pentru examenele dela școlile confesionale sunt următorii:**

Tractul Aradului: Nicolae Nicorescu, înv. Timișoara.

Tractul Chișineului: Nicolae Boșcai, înv. Bodești.

Tractul Șiriei: Vasilie Bogoi, învățător Belotinți.

Tractul Ienopoliei: Mihai Vidu, învățător Hălmașiu.

Tractul Buteni: Emilian Micu, învățător Șeitin.

Tractul Hălmașiu: Dimitrie Popovici, înv. Cuvin.

Tractul Radnei: Petru Băran, înv. Nerău.

Tractul Lipovei: Iosif Moldovan, învăț. Arad.

Tractul Belinț: George Petrescu, învăț. Apateu.

Tractul Timișoara: Iuliu Vuia, înv. Banat-Comloș.

Tractul Banat-Comloș: Petru Vancu înv. Maderat.

In protopopiatul Aradului în locul dlui protopop Vasilie Beleş, care e bolnav, le va conduce asesorul conzistorial Fabrițiu Emanoilă, preot în Sâmbăteni.

— Ai întrebat Măria Ta, care e gândul cel greșit al Măriei Tale? Măria Ta înălțatul meu stăpân, chiar acum Te înșeli în ceiace gîndești.

— Cum așa strigă Vodă, cu o voce puternică, de se cutremură tot divanul?

— Taci popă zise Ministrul cel dintăiu, gândul Măriei Sale nici odată nu-i greșit!

— Ba mă rog cinstite dle Ministru și luminați boeri. Măria Sa acum greșește! Măria Sa crede, că vorbește acum cu popa Sofronie. Nu! Măria Sa vorbește acum cu purcarul »Cocoș«.

— Așa este zise logofătul Istrate intrând pe ușe, este într'adevăr purcarul »Cocoș«, îmbrăcat în hainele popii Sofronie, numai ca să-l scape de buzdugan.

Popa Sofronie s'a îmbrăcat și el în hainele purcarului și acum păzește porcii satului.

— Oh Doamne, strigară boerii, acesta să fie într'adevăr purcar?

— Ba! răsună deodată vocea cea puternică a Domnului. La a 3-a întrebare nu mi-ai răspuns bine, căci eu nu vorbesc acum cu un purcar, ci cu Prea Sfințitul Episcop de Rădăuți.

— Popa Sofronie purcar să rămână, iar tu care ai o așa minte isteată și un astfel de curaj, să cade să fii episcop. Ocupă loc Prea Sfințite Părinte »Constantine episcop de Rădăuți, la dreapta Metropolitului.»

Și acestea luă de mână pe purcarul de odinioară și punându-l pe scaunul de Vlădică, îl investii cu toate drepturile.

Bietul purcar »Cocoș« acum episcop de Rădăuți, cu lacrimi în ochi mulțămii Măriei Sale

Domnului pentru distincțiune, și peste câteva săptămâni își ocupă scaunul de episcop.

Stefan Vodă domnul Moldovei, doriă să aibă atât la sat cât și la oraș preoți învățați. In timpul cât a domnit acest mare domn, la scaunul de episcop se alegeau numai bărbați cucernici și adânci în sfânta scriptură, adevărat oameni luminați. El nu alegea pe omul gligan și lat la spate și frumos la față, dacă nu era vrednic de episcop, el prețuia numai morala și caracterul și inteligența, apoi să fie fost acela de statură chiar cât Stan barbacet, și chiar om din clasa cea mai de jos.

Iladia în Februarie 1906.

Mateiu Milencoviciu,
învățător.

HORA LUI ȘTEFAN PETROVICI DEPUTAT.

Bate vântul primăvara
Și se miră toată țara
Că am ales deputat
Un Român adevărat.

Se miră și cei străini
Că așteptau dela Români
Votul pentru ei să-și dea
Că învățați erau așa.

Pe papricaș piperat
Vot dela noi au luat

Dar acuma nu mai vrem
Tot pentru străini să dăm.

Frunză verde floare dragă
Români din țara n'treagă.
Rând pe rând ne deșteptăm
Vot la străin nu mai dăm.

Frunză verde pom chitat
De notari ne-am înfricat?
Notarul n'are ce face
Noi dăm votul cui ne place.

Dar Românilor mișei
Tot li mai frică de ei,
Așteptând câte o slujbă
Așteptăm și bani în pungă.

Frunză verde iorgovan
Sărac român Bănățan
De bine n'are parte
Că nu toți cunosc la carte.

Unii preoți sunt păgâni
Că-ș dau votul la străini
Pe o bancă de hârtie
Alui Iuda avuție.

Și pe urmă acei mișei
Trag pe orbii după ei.
Mă mir doamne cum mai poți
Să-i mai rabzi pe-acești preoți.

Frunză verde ram uscat
Români s'au deșteptat,

— **Ordinul Carol I.** Eată principalele dispozițiuni ale legii, prin care se înființează ordinul «Carol I»: Acest ordin va avea pentru țeară 80 de decorații împărțite în 4 grade: comandor (40), mare ofițer (25), mare cruce (10), și colan (5). Afară de acestea ordinul va avea un mare număr nelimitat de decorații, din toate gradele pentru străinătate. Regele și principele moștenitor vor purta de drept colanul. Pentru această unică dată, cu ocazia înființării ordinului, M. S. Regele care este marele cancelar al ordinului va putea să-i confere cui va voi, fără să fie seamă de restricțiile din lege.

Colanul se va acorda persoanelor, cari au fost prim-miniștri cel puțin un an și acelor cari au adus mari servicii țării. În viitor persoanele, cari vor fi decorate cu diferitele grade ale ordinului «Carol I» vor trebui să aibă gradele corespunzătoare ale celorlalte ordine cu vechimea provăzută pentru înaintare. Se va face excepție pentru servicii excepționale aduse țării.

— **Oncu și Polyt — aclamați în Budapesta.** Lucrul s'a întâmplat din greșală, se înțelege. Cei doi fruntași, mergeau Marți într-o trăsură la castelul din Buda, pentru a asista la cetirea mesagiului de tron. Pe drumul ce sue la castel, mulțimea făcuse spalier și aclama cu strigăte de «Eljen»-uri când sosia câte o trăsură cu vre-o personalitate maghiară mai cunoscută. Sosind trăsura celor doi fruntași, mulțimea a început să-i aclame și între neîntrerupte ovații au parcurs drumul până în Burg. Fruntașii naționaliști se priviau nedumeriți că prin ce au meritat ei aceste ovații. În sfârșit s'a aflat explicarea. Aproape de poarta Burgului, unul a strigat dintre mulțime «Eljen Széll Kálmán!». Mulțimea îl confundase adică pe Polyt cu Széll Kálmán, căruia îi aseamănă într'un mod de nerecunoscut.

— **Știre personală.** Dl Constantin Stere, profesor universitar la Iași, fost deputat, director al revistei «Viața Românească», a petrecut Marți și Miercuri în Arad. D-sa a venit dela Sibiu anume ca să vadă pe Românii d'aici și pe cei din jur. După ce a văzut instituțiunile române din Arad, Marți a fost la Pecica, iar Miercuri la mănăstirea H. Bodróg și prin satele de sub Podgorie. D-sa pretutindeni a fost însoțit de amici aradani.

— **Sfințirea unui drapel.** Duminecă dimineața a avut loc în tabăra dela Cotroceni (București) sfințirea drapelului regimentului de școlari. La solemnitate a asistat dl M. Vlădescu, ministrul instrucțiunii publice, dl Sfetescu, prefectul județ. Ilfov, dl general Hiotu, dl colonel Lambrou dl maior Ioanelli, comandantul regimentului militar de școlari, dl căpitan Urziceanu etc. După serviciul di-

vin a avut loc defilarea pe care a primit-o A. S. R. principesa Maria, care a sosit în tabără la orele 9 jum. însoțită de principele Carol și principesele Elisabeta și Maria. Micii dorobanți îmbrăcați în costume naționale și având în frunte fanfara lor proprie compusă din 25 de inși, au defilat admirabil. Cu această ocazie s'a acordat tuturor copiilor cari compun acest regiment câte o medalie comemorativă.

— **Kossuth — rum!** «Népszava» dela 20 Mai îl freacă strașnic pe Kossuth Ferencz. Îi impută că-și dă numele pentru tot felul de reclame americane. Astfel societatea de asigurare Első Hazai pe tăblițele ce pune pe casele și stogurile asigurate are portretul lui Kossuth Ferencz, membru în direcția numitei societăți de asigurare.

Acum de curând Kossuth s'a învoit («Népszava» publică facsimilul scrisorii) ca Max Grauer fabricantul de rum din Budapesta, să boteze rumul său (botezat!) «Kossuth rum», iar pe butelii să-i pună portretul! Mare negustor mai e și Franczi!

— **Descrescerea maghiarizării de nume.** După o statistică a ministerului de interne s'au admis în anul 1905 cu totul 2735 maghiarizări de nume. Numărul acesta denotă o descrescere față de anii trecuți: 3171 maghiarizări în anul 1904 și 3084 în anul 1903.

— **Bucuria lor.** Kossuthiști nu mai încap de bucurie, căci la vorbirea de deschidere a dietei toți dep. — afară de cei naționaliști s'au prezentat în haine ungurești și cu tulipan la butonieră, chiar și deputații sași și li-e mai mare bucuria, când vorbesc, că n'a fost pus la palatul regal steag austriac. Aceea însă o retac, că n'a pus nici steag unguresc, ce e mai mare rușine pentru ei, decât, că ar fi fost alături de steagul unguresc și steag austriac.

Și totuși ei se bucură!

— **Zece porunci naționale ale Românilor.** Un cetitor harnic și cu inimă verde românească, a chibzuit zece porunci naționale, pe care dânsul le recomandă românilor și ne roagă să le publicăm în foaie.

Iată-le:

1. Tot românul să se ferească de procese, mai bine să se împace cu contrarii lui; dacă însă totuși e silit să stea în proces, să-și iee avocat român.

2. Tot românul să învețe a scrie și ceti, căci altcum este pierdut în lumea asta.

3. Tot plugarul, care are mai mulți de doi feciori, pe unul să-l facă moștenitor, iar pe ceilalți să-i împartă la meserii, comerț.

4. În toată casa românească să fie o foaie românească.

Straița cu mâncare îș ia
Vot pentru Român să dea.

Pâne ori mălai cu ciapă,
Spre Zorlenț mare pleacă
Străinii de ciudă creapă,
Că nu ne mai pot abate.

Nici cu ale lor mâncări
Și nici cu amenințări
Măcar să dea și argint
Românii nu se mai vând.

Trandafir frumos chitat
Dumnezeu bun gând au dat
Fruntașilor din Bănat
Cari la sfat s'au adunat.

Pe Petrovici să aleagă
De robie să îl șteargă.
Românii au ascultat
De luptă s'au apucat.

Și de noapte s'au sculat
La Zorlenț au alergat
Votul la un loc și-au dat
Pentru al nostru deputat.

Am votat cu mari cu mici
Pentru Doctor Petrovici
Și străinii au rămas
Cum, când le dai peste nas.

Foaie verde din tufiș
Domnul Doctor Petrovici
Decât ar fi n'atemițat
Mai bine în Dietă mânat.

Să spună Împăratului
De soarta Românilor,
Că Românii dela țară
Dau dare și port povară.

Cătu-i darea lui de mare
Crezământ el nu mai are
Cum darea el și-o plătește
Așa și drepturi poștește.

De aceia am sărit
La Zorlenț noi am grăbit
Crucea armă am luat
De străin ne-am apărat.

Voturi câte avuserăm
Lui Petrovici le dădurăm.
Și spre un mare năcaz
Pentru străini n'au rămas.

Bate vântul peste hotară
Și se duce vestea 'n țară
Că am ales deputat
Un Român adevărat.

Teodor Latiaș,
plugar.

5. În toată comuna să se înființeze coruri vocale, căci mai frumoasă podoabă ca un cor nu poate avea satul.

6. Învățătorii români să țină în toată Dumineca cel puțin două ore prelegeri și sfaturi despre economia rațională, despre vitărit, susținerea cailor, pomărit, stupărit, despre legi și despre meserii și comerț.

7. Imprumuturi de bani să se ia numai dela băncile românești; în toate comunele să se însoțească românii, să alcătuiască reuniuni pentru ajutorarea lor însuși căci Dumnezeu numai atunci ajută, dacă și omul se ajută. Mai pe sus de toate să nu calce în prăvălie străină, să nu dea creștarul la străinul care ne este dușman de moarte, ci dacă nu este neguțator român să facă reuniuni de consum, bolte sătești.

8. Să se creeze pentru tot neamul românesc un port universal național român, care să nu fie scump, dar să fie practic în toată privința.

9. Românul să nu-și dea sfatul nimănui, ci să tacă și să facă. Și asta este numai atunci cu puțință, când tot românul știe carte.

10. Românul să-și iubească sfânta maica biserică, căci numai până atunci va fi românul fericit, până ce nu se va lăpăda de Sion.

— **Moartea episcopului Wolafka.** Dr. Wolafka, episcop titular orator renumit și scriitor bisericesc, după multe chinuri și morb îndelungat, a murit Miercuri în spitalul «Crucea roșie».

— **Gapon trăește?** Toate foile au adus știrea, că Gapon, capul revoluției din Rusia a fost omorât. Acum însă se răspândesc vești curioase, spunându-se anume, că Gapon n'a fost omorât, ci alt cineva, care a avut mare asemănare cu el. Gapon trăește și acum, în vre-o mănăstire din Rusia.

— **Mulțămită publică.** Poporeana Maria Trippe a procurat, respective, a dăruit pe seama sf. biserici de aici un «Policandru» de sticlă în preț de 33 cor. 4 fil., pentru care faptă bună creștinească mulțămindu-i și pe aceasta cale, rugând totodată pe tatăl ceresc, care iubește, pe cei ce iubesc podoaba casei sale, să binecuvinte toate întreprinderile ei, să se îndure acel tată ceresc, să îndemne pe mulți întru a imita fapta ei cea creștinească și să-i răsplătească cu bogatele sale daruri. Petigd, la 8/21 Mai 1906. Georgiu Chercheșiu, preot gr. or. rom.

— **Contribuiri marinimoase.** Pentru incendiații din Gurani-Cociuba au mai contribuit în lista p. r. Tr. Terebenț din Gașa prin inv. P. Vancu din Măderat următorii: I. Popescu notar, 5 cor.; Văd. Moisă Morar, 2 cor.; Sofia Bărbăș inv. Măderat, Meiania Vancu inv. Măderat, Ion Volentir inv. Dud, Ludovic Păcurar Măderat, Ion Mihutecon, Petru Pescar, Hortenzia Morar, Găzman Antal, Ion Jigovan, Pavel Siiartău inv. Mladin Moldovan, Ion Bincici, Ion Morar preot câte 1 coroană Dim. Bugar inv. ~~Moisă Păcurar~~, N. N. câte 50 fil.; N. N. N. N. câte 40 fil. de tot: 22 cor. 30 fil. cari s'au spedit oficiului parohial din Cociuba. Primească marinimoșii sprijinitori a nenorociților și pe calea aceasta cea în mare mulțumită. Tr. Terebenț, preot.

— **Cununie.** Ioan și Elena Lopotița și Vasile și Eufrosina Bănuțiu, aduce la cunoștință căsătoria fiilor lor Paula și Carol, ce va avea loc Duminecă în 21 Mai, (3 Iunie) a. c. la oarele 5 d. a. în biserica gr. or. rom. din Dalboșeț. — Felicitări!

— **Și totuși s'a dus?** E interesant, că foile maghiare din loc, cu câte-va zile înainte de deschiderea dietei scriau, că deputatul Aradului, Barabás Béla, nu va merge la vorbirea de deschidere a dietei, voind să arate adecă, că lui Barabás nu-i pasă de nimeni. Și ce să vezi? La vorbirea de deschidere, e de față Barabás! Acum foile spun, că numai cu greu l-au înduplecat prietenii, altfel nu mergea.

Se poate! Dacă însă nu scriau că nu merge, ce s'ar și fi putut scrie în timpul din urmă despre acest bărbat mare al Ungurilor?

Nimic! Atât și nu mai mult.

— **Fiica lui Roosevelt în Marienbad.** Ginerile prezidentului statelor-unite, Lougsworth și soția lui Alice Roosevelt în jumătatea a doua a lunii August va sosi la Marienbad, pe vremea, când și regele Angliei se va afla acolo.

— **Ciocniri în Cracovia.** Intre poliția și poporul din Cracovia s'au întâmplat încercări serioase. Un gendarm a deținut pe un lucrător beut, și deși lucrătorul n'a zis nimic și nici nu s'a îm-

potrivit, totuș gendarmul l'a lovit cu sabia peste cap, în urma căreia muncitorul a căzut la pământ. Mai mulți trecători l'au batjocorit pe gendarm pentru această purtare, la ce el a atacat și mulțimea. Indată se răspândise vestea, că dintre cei răniți unul a murit, la ce înaintea gendarmiei s'a adunat mult popor vrând să atace pe gendarmi. Au fost însă iute împrăștiați. Patru oameni au fost greu răniți, unul nu se crede, să scape cu viață. Au deținut mai mult de cincizeci oameni.

— **Călăuza învățătorului de I. Crișan**, învățător în Socodor, este titlul unei cărți de bun folos pentru învățătorime, apărută acum în editura tipografiei noastre.

Autorul tratează teoretic și practic, dând modele, materialul de învățământ pentru școala elementară. Cartea e bine scrisă, bine împărțită și poate servi, în adevăr, drept călăuză pentru învățătorii noștri cărora li-o recomandăm cu toată căldura.

Se poate comanda dela institutul editor «Tipografia Tribuna», Arad. Prețul 2.50 cor. plus porto 10 fileri.

— **Asasinații din Paris.** Serviciul de siguranță din Paris a izbutit să prindă pe autorii tripulului asasinat săvârșit zilele trecute asupra membrilor familiei Violaine din Lens. Criminalii sunt în număr de șase.

În urma declarațiilor făcute de amanta unuia din ei, s'a descoperit că tripulul asasinat din Lens nu reprezintă decât o mică parte din nelegiurile acestei bande sinistre care are pe conștiință numai puțin de 15 asasinate și numeroase jefuiri.

— **Lupta cu tauri.** În arenele din Bordeaux a avut loc zilele acestea o luptă cu tauri în fața a opt mii spectatori.

Matadorii Bombita și Bunivenide au învins șase tauri. Doi cari au fost omorâți chiar în arenă și cinci răniți de moarte, care au fost împușcați în grajd.

— † **Necrolog.** Dumnezeu a chemat la sine pe servul seu *Alexandru Boicaș*, curmându-i suferințele pământeste în al 60-lea an al etății. În mormântarea s'a făcut în 22 Mai. n. 1906. Să odihnescă în pace! Valeni, 22 Mai n. 1906.

— **Daruri de examen.** Învățătorul *Iuliu Groșorean* din Galșa a scos de curând, de sub tipar «*Dialoge*» și o serie de «*Scrieri pentru popor*». Stilul lor ușor și conținutul instructiv și edificator, precum și împrejurarea că chestiunile atinse în aceste broșuri se repoartă la actualitatea vieții poporului nostru: *ne îndeamnă să le recomandăm atențiunii P. O. D. protopresbiteri-inspectorilor școlari, organelor parohiale și învățătorimeii pentru a le comanda și distribui între elevii buni ca daruri de examen.*

Aceste broșure pot fi cetite adică cu folos și de elevii școlii populare, și nu numai de popor, pentru care sunt de altfel scrise.

Din «*Scrieri pentru popor*» au apărut până acum șapte numere à 20 fil., plus 10 fil., porto, iar din «*Dialoge*» un exemplar face 60 fil. plus 20 fil. porto și se pot comanda la Administrațiunea tipografiei diecezane din Arad.

Redacțiunea.

— **Nefericire.** Pentru cine e rob cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuște foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «*Am fost bețiv.*»

— **Magazin de stofă de fabrică, Lechner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3-30—4-40—6-60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuroși probe. *Lechner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.*

Cultivarea părului. Cea mai obvenientă cauză a căderii părului, după cum a dovedit-o cei mai renumiți medici, e însuși mătreața, cei ce sufăr de acest morb în timpul cel mai scurt devin pleșuvi, doare-ce mătreața slăbește perii și uscă rădăcinile părului. Nenumărați medici experți din patrie și străinătate recomandă „*spiritul de păr PETROLIN*“, despre ce prin epistole de recunoștință se arată că după o folosire de câteva zile împiedecă căderea părului, și ori ce alt morb de cap și în mod avantajos ajută la creșterea de nou a părului. La cumpărare să fiți cu băgare de samă la simbolul de mai sus. Ori ce alt spirit adus în circulație e numai o imitare și falsificare stricicioasă. Se capătă numai la pregătitorul: Drogeria și laboratorul de cosmetică *Koranyi și Wachsmann, Szabadka.*

Magazin principal la farmacia *Földes Kelemen.* Se poate căpăta și în prăvălia de toalete alui *Hegedüs Gyula* și farmacia *Vojtek și Weisz, Arad.*

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil al II-lea la „*Casa de păstrare societ. pe acții*“, din *Sasca-Montană*, se escrie concurs cu termin până în **31 Maiu st. n.**

Salariu anual 1000 cor., care cu timpul se va urcă.

Reflectanții la acest post au să documenteze cu atestat de maturitate, absolvirea vreunei școli comerciale superioare și praxa de până acuma, precum și cunoașterea limbilor română, maghiară și germană.

Postul are să fie ocupat imediat după alegere.

Cei cu praxă vor fi preferiți.

Din ședința direcțiunii ținută în 18 Mai s. n. *Szászkaánya*, cotul *Krassó-Szörény.*

Direcțiunea.

2737—1906 tksz.

Arverési hirdetésményi kivonat.

A m.-radnai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Iszpravnik Szever aradi lakos végrehajthatónak, özv. Lukács Juonné Szirb Ilka kapruczai lakos végrehajtható szenedő elleni 272 kor. 20 fill. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. jbiróság területén lévő a toki 136 tjkvi A I.+1. rsz. 301—302. hrzi sz. egész bletelkes házra és utána járó A I.+9. rsz. alatti erdő és legelő illetőségre a C 13. a. özv. Lukács Jozsifné javára bekebelezett özvegyi jog fentartásával, ugy azonban, hogy ha az előző jelzőlogos követelés kielégítésére szükséges 400 kor. még nem ígértetnék, az árverés hatálytalanná válik s a nyomban megtartandó újabb árverésen az ingatlanok a szolgálmi jogra való tekintet nélkül el fognak adatni. és 620 kor.-ában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlanra az

1906. évi július 14-ik napján d. e. 10 órakor

Tok községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladást fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 62 koronát készpénzben vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyamon számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M.-Radna, 1906 évi május hó 1-én.

Kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Polgár,
kir. aljbiró.

ANUNȚ.

Se caută o econoamă pe lângă un preot văduv în etate de 37 ani. În schimbul sorții preotesele văduve sunt binevenite. Dar și alte femei inteligente.

Doritoarele să se adreseze la redacția »*Tribunei*» sub titlul »*Soartea*».

A apărut și se află de vânzare la administrația »*Tribunei*»:

Chestiunea de naționalitate.

De Br. Eötvös József,
tradusă de Sever Bocu.

Prețul 2 coroane plus. 10 fileri porto.

Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela ori ce beătură spirtoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beătură spirtoasă. Sănătății nu-i stricacios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmacia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)

Stabiliment de
hydrotheraphie:

Wällischhof

stațiunea de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorp, 30 min. departe de Viena.

Aranjament modern

(pe lângă hydrotheraphie complectă, băi de soare, de aer, de acid carbonic și electric, massage, electrizare, gimnastică suedă dietetică individualizată etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul-șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

La administrația »*Tribunei*» se află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma“ de Russu Șirianu Cor. 2.—	plus 10 fil. porto
„Povestiri și schițe“ de S. Secula 1.—	5 „ „
„Nuvele“ de Emil Zola Cor. 0.40	5 „ „
„Școlarul declamator“	0.50 „ 5 „ „
„Stropi de roană“	1.— „ 10 „ „
„Aur“ Const. Hodoș	1.50 „ 10 „ „
„Telegrama“ farză în 3 acte	0.30 „ 3 „ „
„Amicul Poporului“ T. Vuiculescu,	1.— „ 10 „ „

Avis!

Avem onoare a cunoștința onoratul public, precum și pre stimații noștri clienți, că din cauza ridicării chiriei prea mare de prăvălie, suntem siliți a ne strămuta prăvălia noastră de acum

**din Andrásy-tér nr. 22
în Szabadság-tér nr. 14**

„LA CIZMA ROȘIE“
(lângă fostul PORTER).

Având în vedere și mai departe a servi onoratului public cu marfă bună și prețuri moderate, rog totodată a lua la cunoștință strămutarea prăvăliei și a ne da și mai departe sprijinul D-Voastre.

Cu stimă:

Iustin Olariu

conducătorul Societății Călțunilor
Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestminte, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal, — și le efeptuesce pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. In ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, rește pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 60—500 cor. se plătesc la moment in situa morții întâmplate;
2. In ramul focului: clădiri de tot felul, mobilie, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reevizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucurus, ovės, viă (vinea), plante industriale: cânepă, ln, himeș, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală „TRANSSYLVANIA“ in Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucurusul, grăul, secara, ovězul și toată economia!

Expositură in Toracul-mic.

Filială in Buziaș.

„TIMIȘIANA“

institut de credit și economii
societate pe acții în Timișoara.

Anul întemeierii 1885. : : : Depuneri : : Cor. 2.000.000.
Capital de fond Cor. 560.000. Fond de rezervă Cor. 150.000.

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 4½%, după depuneri peste 20000 cor. cu abzicere de 90 zile 5% interese netto. Darea de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 cor. se pot ridica și se plătesc fără abzicere. Depuneri și ridicări se pot face pe cale postală. și se expediază franco.

Escomptează cambii cu 6%—8% interese.

Tot asemenea, acordă credite hipotecare precum și amortizaționale în modul cel mai culant.

Direcțiunea institutului.

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunnd de mijloace îndestulitoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

• • • Austroungaria, Germania și America • • •
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
• • • cu tot felul de mașini agronomice • • •
din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. • • •

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărămătoare de cucurus, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, clururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigării mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzina, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeodată, att de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeodată lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit

• • • • • și prompt. • • • • •

J A F D E M A N D A T

sau

alegerea dela Cehul-Silvaniei

De George Pop de Băsești.

La alegerea fixată pe 29 April a. c. dușmanii nostri politici au desfășurat cea mai teribilă presiune pe toate căile, cu terorizări și brutalizări revoltătoare în contra alegătorilor români.

Pe lângă aceasta au organizat bande de bătăuși, cari sub ochii administrațiunei și a jendarmeriei îi amenințau pe alegătorii români cu moarte, cu aprinderea satelor, cu omorârea candidatului.

Teroarea a fost atât de groaznică, încât alegătorii români, concentrați în Băsești în ziua alegerii, numai sub escorta armatei, adiuștată ca de război, au putut să intre în Ceh, locul alegerii, și cu toate acestea n'au fost scutiți de inzulte și de atentate cu petri rânindu-se mai mulți alegători.

Văzând contrarii numărul de trei ori mai mare al alegătorilor români au abzis toți membrii scrutiniului la 9 ore, imediat, înaintea votării, afară de președintele Moni și George Pop, ceace a avut de urmare suspendarea procedurii electorale, zădărniciind astfel expresiunea celor 2000 alegători prezenți și făcând cu neputință alegerea.

Alegerea nouă s'a pus pe ziua de 16 Mai a. c.

Dela datul de mai sus, până la noul termen s'au desfășurat din nou, dar' în măsuri mai mare, în formală revoluție; corupțiunile amenințări și terorizări, așa că întreg cercur electoral s'asimilă cu un vulcan în care cloi, coteau patimile și furia șovinismului maghiar, amenințând cu moarte, aprinderi și asasinare.

Iată faptele:

Bande de bătăuși recrutați din 10 comune ungurești, din comitatul Selagiului, cari nu aparțin cercului electoral, încărcăți pe 40 cară, sub escorta jendarmeriei, sub conducerea dirigătorilor administrativi, au cutriat zilnic comunele românești.

Carăle erau încărcate cu petrii și cu ciomege anume pregătite, iar bandiții înarmați cu puști și revolvere.

Ajungând prin comune, spărgeau ferestrele și unde găsiu câte-un Român, între urlete diavolești îl atacau și îl băteau amenințând, că cine va cuteza a se arăta în ziua alegerii în Ceh, acela nu se va mai întoarce viu în satul său. *Insuși candidatul kossuthist, preotul catolic Szentkirályi Zoltán zbiera și amenință între muieri să nu-și lase bărbații să meargă la alegere, pentru că acolo îi așteaptă moarte sigură.*

Ei se acățau prin comune, ca prin surorindere precedați de un detașament de jandarmi, treceau ca furtuna, urlând și atacând pe singuraticii, pe cari îi găsiu fără armă le apăra.

În comuna Someș-Odorhei au năvălit cu urie selvatică. *Au lovit și rânit greu mulți ameni pacinici, cari stăteau la casele lor. A ce a urmat, că la sunetul de alarmă a lopotului tras într'o dungă s'a adunat poporul să se apere, bandiții însă au fugit, ur jendarmerii cu armele înainte și au oprit poporul pe loc.*

În ziua alegerii, candidatul împreună cu 300 alegători români din jurul Băseștilor

au intrat în Ceh sub escortă de miliție și de gendarmerie, n'au putut fi cruțați însă de inzultele și atentatele din partea contrarilor sălbatici, așa, că soldații și gendarmerii au fost siliți să intre prin casele și grădinile pline de bătăuși, cari numai de frica armelor soldaților n'au cutezat a năvăli asupra candidatului și a alegătorilor desarmați.

Altă escortă a alegătorilor români de către Someș veniă spre Ceh, mai bine de 500 la număr. Aceștia desarmați, dar fără escortă militară, au fost atacați în preajma Cehului de o bandă de 300 bătăuși sâmbriași, înarmați cu revolvere și cu ciomege, și au fost bătăuși și alungați, *30 de alegători au fost greu râniti, iară alegătorul din Naprade Iacob Botiș a fost ucis de bandiți.*

Văzând aceasta terorizare nemaipomenită, pentru încurajarea alegătorilor și pentru constatarea fărădelegilor, în fața locului de cu bună vreme, am invitat pe amicii cauzei naționale, și pe unii deputați dietali aleși, anume pe: Dr. Teodor Mihali, Dr. Ștefan C. Pop, Vasile Goldiș, Dr. Aurel Vlad, Dr. Alexandru Vaida-Voevod și Dr. Iuliu Maniu, ca să fie într'ajutor în luptă, și de martori în constatarea evenimentelor revoltătoare și incredibile ce se vor petrece.

Toată lumea era informată, că vin deputații naționali, *mai ales după avizul comunicat în foaia «Libertatea» din Orăștie.*

Însă durere nici unul nu s'a prezentat!

Eu și toți alegătorii am rămas adânc desiluzionați și deprimați.

Dr. Mihali și Dr. Ștefan C. Pop și-au justificat absența, prin morb și prin impregiurări grave familiare.

Dr. Vlad în presara alegerii comunică, că are să controleze rectificarea listelor electorale. Se oferă însă, că dacă e lipsă, el va veni, numai să i-se notifice în cari comune are să lucreze. Conziderând distanța putea să sosească numai după alegere.

Singurul Dr. Alexandru Vaida-Voevod, mânat de simțul de datorință, care îl predomină pe dânsul, a venit până în libou, convingându-se însă despre teroarea și groaza, ce se petrece în cercul Cehul-Silvaniei, a aflat de bine să urmeze exemplul celor 3 crai dela răsărit, și pe alta cale s'a întors în țara sa.

Ceialalți frați nici n'au răspuns la invitare, și așa în ziua alegerii în lupta grozavă am fost lipsit de sfatul și ajutorul lor, aflându-mă numai cu vechiul meu soț de luptă Dr. V. Lucaciu.

Constat cu vie satisfacțiune, că fruntașii inteligenții sălăgiene anume A. Cosma Vasile Mica dir. de bancă; Dr. George Pop, Dr. Vasile Gyurkó, Dr. Mihai Pop, Dr. Alexandru Pop, Emeiu Pop advocați, Vasile Pop, Laurențiu Caba, Antoniu Băliban, Ioan Pop, Petru Pop, Ioan Macea, George Maior, Simion Meciu, Teodor Lengyel, Vasile Gavriș, Agustin Carșai și Demetriu Cionca preoți; mai mulți învățători în frunte cu: Ioan Chira, Petru Rob și Ioan Ciule, au fost la înălțimea chemării și datorinței naționale.

Ceialalți preoți neamintiți cu numele au rămas acasă și prin faptele lor asemenea au demoralizat poporul.

Dar în speranța, că vor urma exemplul sft Petru nu-i espunem înaintea marelui

public român; aici acasă între noi și așa sunt puși pe răvaș.

Inainte de espedarea raportului acestuia mi se notifică, că dintre cei bătăuși și greu râniti, a murit Demetriu Pop preot în Motiș, și un alegător din Noțig, a căruia nume încă nu s'a aflat.

Rezultatul pretensei alegeri este, ca s'au dat 1704, voturi, din care George Pop de Băsești a avut 798 respingând un mare număr de alegători români, iar contrarul 906 voturi între cari falzificate și siluite sunt 1000 voturi.

Băsești la 17 Mai 1906.

Ungaria la expoziția din București. Sub acest titlu «Budapesti Hir-lap» dela 16 Maiu publică un articol din peana lui Hegedüs Loránt, fost deputat și scriitor economic maghiar de frunte. El laudă progresul ce l-a făcut România, laudă mult pe dl Dr. C. Istrati, comisarul general al expoziției și scoate în relief însemnătatea că Ungaria ia parte la această expoziție, având unul dintre cele mai mari paviloane. Prin lucrurile ce expune Ungaria — scrie — trebuie să caute a cuceri orașele din Balcani, în primul rând pe cel mai însemnat: Bucureștiul! El speră pentru industria ungară — mai ales cea de fer — foarte multe foloase dela expoziția jubilară română. Îndeamnă de altfel pe Unguri să meargă a vizita expoziția.

Sosirea Suveranilor României în București. Joi seara au sosit din străinătate în capitală Regele și Regina României. La gară au fost întâmpinați de guvern și de fruntașii partidelor opoziționale.

Pe tot drumul apoi — dela gară și până la palat — mulțimea enormă ce așteptă a făcut Suveranilor entuziaste ovațiuni.

M. Sa Regele Carol este complet restabilit.

CĂINȚĂ!

— Articol despre alegerile din Bihor. —

Trecând toitul alegerilor dietale și fiind în curat cu rezultatul obținut în diferite părți locuite de Români, ale acestei nefericite țări, ni-se impune datorința de a veghia și mai departe asupra mișcărilor ce se ivesc și se vor mai ivi încă între poporul nostru; mai ales în acele părți, unde el este mai stricat moralicește, mai tâmpit în sentimentul său național, acolo adecă unde, pe lângă că-i lipsește cultura națională, îi lipsește și cea generală.

Datu-ni-s'a ocaziune să vedem pe poporul nostru urmând sfaturile conducătorilor săi naturali, să-l vedem suferind zile întregi foame și sete, înghioldiri și amenințări din partea dușmanului și a argaților lui dar curajos și cu frunte senină și ridicată; și iarăși cu durere am putut constata în foarte multe locuri, că poporul nostru s'a abătut dela calea naturală, a părăsit neamul și cauza sfântă a lui și amezit de momeli, făgădueli, beuturi, mâncări și bani, a trecut în tabăra contrară și d'acolo injură și im-

băla conducătorii lui, neamul lui și tot ce e românesc.

La astfel de priveliști ochii ni-se umpleau de lacrimi, mintea în loc ne stătea și îngrijorări cuprindeau sufletele noastre și singura întrebare, ce ne-o putem pune, era: Oare Doamne de unde și pentru ce nouă asta ?!

Răspunsul însă venea de sine. «Mâna liberă» a început să lucre. Impărțită făgădueli, mâncări, beuturi, bani d'ai lui Iuda; amenință și dripi; iar toate acestea ne-au cuprins pe noi în cele mai multe părți nepregătiți, pentru că timpul era scurt și poporul nostru îi trebuia timp mai lung ca să fie instruit și pregătit la o campanie plină de fărâdelegi, ajutată pe față și în ascuns de o potrivă, spre a scoate biruitoare ceata căpătită din veneticii dela râul Iordanului și din baronii și conții ajunși în buzunar ovresc cu averea și cu nația lor cu tot.

Și toate uneltirile, toate păcătoșeniile, toate blăstămățiile, în foarte multe locuri dat-au și peste oameni dornici și iubitori de așa ceva, cari să zic că fac parte din neamul nostru, dar pentru un os de ros sunt gata să-și vândă nu numai neamul dar chiar și propria piele.

Văzutu-s'au preoți, învățători, industriași și altfel de nenorociți în tabăra străină și după ei droaie de ființe nenorocite, ce oameni să numesc; dar pe cari tocmai aceia cari ei i-au ajutat, ei i-au ridicat sus, îi numesc «urși», «moime» și «opincă puturoasă».

Mai ales în părțile Bihorului; în acest întunecat petec de țară, Românii noștri și-au făcut de cap.

La Aleșd, Românii își dau opincile, sumanele și pălăriile ca să îmbrace cu ele un măgar, pe care să-l poarte înaintea candidatului național. Iar Clintoc și Palladi, popi gr.-cat. români închină cornul dela prescura românească s'o blagoslovească ovreiu recipiat Fischer Farkasházi în locul vlădicului lor. Pfui vouă! cărturari și farisei fățarnici!

La Ceica, Românii parte lăsați singuri, parte conduși de preoți d'alde Eugen Ardelean et consortes, injură biserica și națiunea și trec în tabăra străină, unde joacă țanțora cu «Domnu Bandi» până când nu mai știu de ei; iar candidatul român care merită atențiune deosebită, rămâne batjocurit.

La Beiuș Românii cred, că Bartha Ferencz, candidatul kossuthist a adus și poartă cu sine sămânța de duhan și o să li-o împartă la toamnă ca să răsără pe ziua cea de apoi, trec în tabăra contrară, să înhamă la carul kossuthist și rădică pe Bartha la deputăție, iar candidatul național rămâne numai cu mângăerea, că zău «luptă bună am luptat, dar peste rău popor am dat».

La Tinca vine «Codrul» — vin Balenii, și trag toți la «48» de unde li-e promisă mântuirea și bogăția prin vecinic slugarnicii slujbași ai pururea guvernamentalului episcopat romano-catolic de Oradea mare, înaltă sus pe Horthy, carele li s'a recomandat de «advocat» cu toate că e un pictor simplu fără vre-un renume; iar candidatul național român numai în credința că și-a făcut datoria de Român; dar n'are cu cine și n'are pentru cine luptă.

Numai la Ugra, cel mai primejdut colț, de pământ românesc, Românii dau semn de viață națională și, cu toate că uscăturile vrednice de focul Geenei, din Micherechiu, Cristor, Ateaș și Cheresig nu țin cu ei, se silesc să ștergă rușinea fraților din comitat, dar nu le succede, căci potopul străin

întrece capetele lor și ei rămân stâncă neclătită în mijlocul mării spumăgătoare; ținând sus nepătat steagul național!

Așa a fost, în liniamente generale, ținuta Românilor noștri din Bihor, în urma căreia ne-am ales cu căderea tuturor candidaților noștri naționali și pe deasupra cu pecetea rușinei și a blăstămului de neam pe fruntea și capul nostru, cari toate pretind nici mai mult nici mai puțin de cât: *căință*.

Căința deci trebuie propovăduită între cei rătăciți, nu însă în modul cum o făcea această biserica catolică prin claustrele carmeliților și ale altor orduri în veacurile trecute, ci într'un mod cu totul deosebit.

Anume preoții, învățătorii și alți cărturari de calibrul lor, cari s'au făcut coadă de topor în mâinile străinilor, cari au părăsit neamul lor și au ajutat la biruința străinului, la lumina zilei, în fața lumii să fie demascați, să nu fie salutați nici salutările lor să nu fie primite din partea nimănui până atunci până căința lor îi va aduce la îndreptare și îi va silii să-și ceară iertare dela mama lor națiune, căreia după ce i-au supt peptul, au sărit ca niște răsfățați s'o pearză dripindu-o cu picioarele lor murdare și gătuindu-o cu mâinile lor sacrilege. Iar acei droaie de nenorociți din poporul de rând care asemenea a părăsit calea adevărului să i să spună ziua noaptea, sara și dimineața, că păcatul săvârșit de ei va fi sabia lui Damocle asupra capului lor și a urmașilor lor până când cu capete plecate și cu ochi scăldați în lacrimi vor făgădui înaintea lumii și a lui Dumnezeu, că mai mult contra neamului lor nu vor păcătui și și că vor alungă dela dânșii pe toți aceia, cari în viitor vor umblă și vor încerca a vândă sufletele lor atât de lesne până acuma.

Numai astfel procedând față cu cei slabi și veghe neadurmită fiind față de cei buni și onești, vom avea speranță, că la o binevenită ocaziune vom eși biruitori.

Altcum nu. Deci, toți cei buni și Români adevărați sus, la propovăduirea căinței, fără de care n'avem ce contă la îndreptare.

Cincinnati.

Măcelul din Amaț.

În sara de 5 Maiu, alegătorii din Amaț, terminându-se actul electoral la Cărășău, se întorceau spre casă. Candidatul român a rămas în minoritate, grație becisniciei multor preoți Români, cari au fost indiferenți, ori au preferat a sprijini pe cel străin de neam și lege — față cu fratele lor în Domnul. Și erau măhniți.

Ajungând pe la orele 6½ în comuna Ruși, le iese înainte un curier trimis din Amaț cu vestea, că Ungurii din acea comună «vreau să mănânce încă în acea noapte papricaș din trupul preotului român.»

Preotul acela era părintele Dr. Ioan Ardeleanu, care în fruntea credincioșilor săi a votat pentru candidatul național român și tot în fruntea lor se întorcea acum acasă.

Auzând amenințarea, părintele Ardeleanu a rămas în Ruși, iar credincioșii s'au întors singuri la vetrele lor și s'au pus la odihnă. Ungurii nu sosiseră încă din Cărășău.

Venind și Ungurii pe la orele 10 noaptea, indignați că popa le-a scăpat, au început să facă sgomot și gălăgie pe la porțile Românilor, cari fuseseră la alegere. Aceștia însă s'au ferit de a le eși în cale, așa că Ungurii s'au dus în cealaltă parte a satului, unde locuiau Românii, cari nu fuseseră la alegere. Românii strigați pe nume, fără să bănuiască ceva, au eșit în uliță, unde au fost loviți în cap fără nici o vorbă. — «Bătrâni, copii, femei, cruțare n'au avut». O larmă mare, un vaiet, țipete de ajutor, că «ne omoară Ungurii» — au pus tot satul în picioare. «Femeile își duceau pruncii în ogrăzi, pe cei bolnavi îi

duceau cu lepedeul din casă...» Iosif Dragoș, ginerele fostului învățător Ioan Pelincașiu, dintr'lovitură de săcure în cap a rămas mort pe loc lăsând familia fără sprijin. George Covaciu toca în cap cu hârlețe își dădu sufletul, lăsând trei copii orfani. Ioan Palincașiu a descărcat atunci pe fereastră revolverul spre înfricarea Ungurilor, cari s'au tupilat pe sub garduri, pândind setoși de sânge nouă victime. Doi frați, Nuțiu și George Șuța, văzând liniște, au îndrăznit să iasă spre căutarea bătrânului lor tată. Atât ei, cât și tatăl lor au fost tocați în cap. Unul a murit a doua zi, al doilea e pe moarte, bătrânul poate să scape cu viață. O ungueroaică, femeia lu Szücs lozsi, îndemnă pe bărbații deveniți fiare sălbatice «să dea în Români, că mai suflă», iar copii aruncau cu bolovani în trupurile morților și răniților...

Primarul și notarul n'au intervenit, nici ajutor n'au cerut dela Sătmar, așa că autoritățile și jandarmii abea a doua zi la orele 8 au putut veni în sat, spre a constata cele petrecute. Făptuitorii unguri, 29 la număr, au fost transportați la arestul din Sătmar, e de temut însă, că printre cei arestați nu se vor fi aflând și autorii morali.

Stupidități.

Cineva, vre-un aspirant la merite patriotice, iar și-a bătut joc de presa ungueroaică.

Intreagă această presă publică adică un mătorele:

«Correspondentul nostru din *Seghedin* ne telegrafiază că la stațiunea dela frontieră *Verciorova* cu prilejul primirii regelui român Carol au fost demonstrațiuni antimaghiare. Regele român a trecut alaltă eri peste *Verciorova* spre București. La stație l-a primit întreaga populație; tinerimea școlară a fost și ea la gară. Studenții pe niște prăjini lungi purtau niște table pe care se vedea harta (mapa) României, pe care însă *România este făcută că se întinde până la Murăș și Tisa*. Românii deja de jumătate an o spun pe față că România are drept să alipescă la sine părțile luate de Unguri. Tabelele, pe care le păzeau studenții înarmați, au fost duse până aproape de rege, care cu prilejul trecerii sale eventual *li-a putut vedea*. După ce trenul regal a plecat, s'au rostit discursuri în cari s'a spus că deoarece regele a fost prin Ungaria și a văzut locurile și se cuvin României, *ar fi vremea să se întreprind pașii trebuincioși pentru alipirea la România a pământului până la Tisa*. Ungurii dela *Verciorova* au și făcut îndată arătare ministrului austro-ungar din București».

Remâne numai acum ca vre-un patriot din Dietă să și ceară trimiterea honvezile la — Orșova, ca nu cumva dorobanții să tr'adevăr să facă un marș până la *Seghedin*!

DESCHIDEREA DIETEI.

Dieta s'a deschis sub prezența lui *Szappanos István*, cel mai bătrân deputat, după *Madarász*, care n'a vrut să prezidieze.

Ședința a fost mai mult formală. S'au făcut fâțșat aproape toți deputații, asemenea gherliile erau tixite.

Președintele a ordonat cetirea rescriptelor regesti, despre demisionarea cabinetului *Fejérváry* și numirea cabinetului *Wekerl*. S'a născut apoi o mică discuție cu privire la actele de dizolvare a Dietei trecute, care s'a terminat cu un enunțământ că restituindu-se ordinea de drept, prin convocarea Dietei actuale și prin numirea guvernului toate sunt iară bine.

Președintele *Szappanos* anunță apoi *Majestatea Sa* va deschide Dieta mâine 12 ore în castelul din *Buda*.

Advocații și alți agenți umblau prin tabăra noastră și încurajau alegătorii, iară protopopul Alesandru Popoviciu stătea neîntrerupt în mijlocul taberei noastre și susținea liniștea între alegători.

Sara la 8 oare s'a publicat rezultatul alegerii, când încă era mulțimea de popor, care nici la repețile amenințări ale jandarmilor de a se depărta, nu s'au depărtat până nu au auzit cu urechile lor rezultatul alegerii.

Am uitat să înșir la loc convenit, că atunci când am ajuns la locul de alegere, jandarmii ne-au confiscat cele 3 steaguri albe cu inscripție neagră, ce le-am adus cu noi, asemenea au confiscat jandarmii astfel de steaguri, ce fălăeau pe sate, apoi unul de pe casa avocatului dr. Ioan Nedelcu și dr Liviu Cigărean.

La sfârșitul alegerii protopopul Alexandru Popoviciu au încins o horă mare românească, după ce mai înainte orchestra au zis: Imnul împărătesc.

Rog a publică aceste dispozițiuni observate de noi Românii din acest cerc, punct de punct, ca să servească altor cercuri în viitorime de cinosură și strict să le urmeze și atunci singuri vor fi, că smintă nu se poate face și alegerea va decurge mai grabnic.

Am uitat să spun, că învățătorul Ioan Drinca cum a ajuns la locul de alegere, s'a dus dela grupă la grupă adecă dela alegătorii unei comuni, la alții și au întreat pe conducătorul adecă pe preotul ori învățătorul respectiv câți alegători a adus sub conducerea lui care votează cu românul Bredicean și așa în puține minute noi am știut sigur și hotărât că cel puțin învingem cu 400—500 voturi românești, socotind că în tabera lor ar fi venit alegătorii până la unul, ceea ce nu s'a întâmplat, pentru că Jidanii după sate n'au cutuzat să vină la votizare, asemenea și din Crașoveni și Nemții sau aglomeratul din Anina și Ștaier între cari se află și mulți socialiști încă n'au luat parte activă la alegere, din care cauză am învins cu 930 voturi.

Tievaniu-mic, în 10 Mai 1906 st. n.

Cu profund respect:
George Epure.

De peste săptămână.

— **Desvălirea statuei Sfântului Stefan.** Luni, înainte de amiază s'a desvălit cu deosebită solemnitate, în Budapesta în prezența M. Sale Regelui, statua sfântului Stefan, întâului rege al Ungariei. Solemnitățile au reușit impozant. Discursul ocazional l'a rostit ministrul-președinte *Wekerle Sándor*, la sfârșitul căruia M. Sa a strigat cu glas tare: »Să cază vâlul!« în clipa următoare înfățișându-se, în scilpit de soare, figura turnată în bronz a sf. Stefan, cu Coroana pe cap și în mâni cu crucea dublă apostolică. La festivitate au luat parte și doi prelați români, greco-catolici Mitropolitul Victor Mihályi și episcopul Dr. Demetriu Radu.

— **Epistolă interesantă.** În »Poporul Rom.« din Pesta cetim o epistolă interesantă trimisă de alegătorii români din Roit, Sânmiclaș, Berechiu, Cefa și Gepiu, în care își varsă toată durerea inimii lor, contra protopopului Nicolae Roxin, care și-a dus credincioșii din Micherechiu și jur să voteze cu candidatul ungar, concludând astfel el singur, el și nu altul, la căderea candidatului nostru. Ne doare nespuse de tare, când un protopop se uită întru atâta de sine, ne doare nespuse de tare, cu atât mai vârtos, că din epistola publicată, vedem conducători atât de slabi, încât poporul neștiutor de carte e nevoit să se revolte, și el să-i tragă la răspundere. Ne bucură însă faptul, că poporul se deșteaptă, și-și va face datoria și fără de astfel de pretinși conducători. Ori-cât de dureroasă a fost pentru noi înfrângerea luptei noastre din Bihor, tot vom eși odată biruitori, prin ținuta vrednică a alegătorilor români, cari nu vor mai da ascultare seducătorilor și vor mătura pe acei mameluți, cari de dragul prieteniei ce o au cu dușmanul nostru, și-au pierdut orice conștiință națională, orice semn de rușine.

— **Arestarea unui negustor de fete.** Poliția de graniță din Predeal bănuia deja mai de mult pe agentul Efraim Iacob Weinstein, că s'ar

ocupă cu negustoria de fete. Sâmbăta trecută jupânul a fost arestat tocmai când se sforță să treacă la graniță un transport mai mare de fete cu scop de a le duce la Constantinopol. Weinstein căută să le treacă una câte una. Intre fete era una de 16 ani cu numele Maria Kerekes de o frumusețe rară, fiica unui proprietar din comitatul Albei. Fata s'a crescut la niște rude ale sale în Budapesta și s'a îndemnat împreună cu o altă fată cu numele Emilia Kerekes și cu o treia, elevă la cursul comercial, să vie la Brașov. Weinstein a fost arestat tocmai când meșterea să treacă la graniță pe una din fete. Din hârtiile găsite la dânsul s'a aflat, că alte 9 fete așteaptă să fie transportate zilele acestea. Firește poliția de graniță va ști acum să zădărnicească acest negoț ignobil. Cercetarea împotriva lui Weinstein se face cu mare zor, căci se crede că el face parte dintr'o bandă mai mare. Agentul vindeă fetele pentru haremurile turcești și câștigă câte 20.000—25.000 cor. la una.

— **Bandiții g. eci.** Din Constantinopol se vestește, că o bandă grecească, compusă din 200 de oameni, a atacat Sâmbăta zece familii românești, care plecaseră din Grebena pentru a se duce la Avdelimtziaz, vilaetul Monastir. 18 soldați din escorta Românilor au fost uciși și 12 dezarmați apoi liberați de către bandiți. Ofițerul, care comandă escorta, a fost rănit. Numărul Românilor nu se cunoaște încă.

— **Din mișeliile Cazacilor.** «Novi Presse» enarează o îngrozitoare faptă din revoluția rusească. Oficerii cazaci au obiceiul să aducă la cunoștința mai marilor lor faptele mai îngrozitoare.

Iată una:

O familie din mai mulți membri era considerată de revoluționară. Oficerul cazac a chemat la sine pe fata și fiul cel mai bătrân din această familie și acestui din urmă i-a zis:

— Ești în stare să te jertfești pentru părinții tăi?

— Da, ca să-i pot mântui, mă jertfesc prea bucuros și mă supun la ori și ce.

— Bine, dacă vei putea suferi să-ți taie nasul și urechile fără a zice un cuvânt, atunci te-am mântuit pe tine și părinții tăi.

Căpitanul chemă un cazac, care a tăiat nasul și urechile copilului. Copilul a răbdat și n'a zis nici un cuvânt. Căpitanul văzând aceasta a zis:

— În tine e mare tăria sufletească și dacă ai fost în stare să suferi acum, vei fi gata să jertfești ori și ce. Cum pot fi atunci frații și părinții tăi? Moarte lor! Și a decapitat pe toți membrii familiei.

— **Cum omoară pe cei răi în China.** O foaie engleză ce apare în Shanghai spune următoarele amănunte despre ciudatul fel al omorării criminalilor din China.

Osânditul e adus într'o cușcă (colivie) la tribunal unde i-se dă un prânz boeresc, îl servesc chiar judecătorii.

Portarul tribunalului îl salută și îl întreabă cum stă cu sănătatea apoi îl invită să mănânce și să bea.

După ce a mâncat, el e adus în odaia de judecată, unde trebuie să asculte până i-să citește de trei ori după olată sentința de moarte. Iată după aceea el e pus în lanțuri și așteaptă în odaia sa pe călău (gâde).

Toate sentințele de moarte în China se duc la îndeplinire numai în luna Noemvrie. În ziua morții călăul vine în odaia osânditului îi scoate lanțurile de pe mâni și de pe picioare; îi dă o sticlă cu vin și ceva bucate de mâncare și îi zice:

— «Mâncă până te saturi, ca să nu fii pe ceea lume o umbră slabă».

Chinezii adică, cred că dacă cineva moare flămând, apoi iar se întoarce pe lume ca stigoii.

Osânditul e dus apoi la locul de osândă, unde îngenunche în mijlocul pieții și așteaptă cu capul plecat lovitură călăului, care-i taie capul.

Dacă el nu e vre-un osândit politic, atunci trupul și capul lui să dau familiei lui. Și atunci să găsește un «cismaș», care pentru o plată bună, coasă de nou capul de trup și apoi îl înmormintează acasă, după legile lor.

AVIS.

Pentru orientarea Onor. Public român din Regatul ungar, îmi iau voia a aduce

la cunoștință, că Expozițiunea generală română din București se va inaugura în mod oficial la 14/27 Maiu și va rămâne deschisă până la sfârșitul lunii Oct. a. c.

Obiectele ce le-am primit până acum în scopul de a le expune în Pavilionul etnografic al Românilor din Ungaria, au fost expediate la București și se vor așeza în Pavilion până la ziua inaugurării. Acei expozanți de aici din țară, cari ar dori să mai trimită obiecte pentru expozițiunea noastră, sunt rugați a le adresa direct la «Comisariatul Expozițiunii Generale în București, Gara Filaret» cu semnarea: «pentru Pavilionul etnografic al Românilor din Regatul ungar».

Coletele ce se vor expedia sub această adresă, vor fi scutite de vamă. Cheltuielile de transport privesc pe trimitători. Expedițiunii nefrancate se vor refuza.

Inaugurarea la 14/27 Maiu a. c. va fi mai mult formală, deoarece o mare parte a Pavilionanelor se va termina și deschide abia în luna Iunie st. v. Din această cauză se recomandă Publicului român din țară, care dorește a vizita Expozițiunea, să amâne plecarea la București până la un termen mai îndepărtat, și anume, cu conziderare la căldura mare ce domnește în România în lunile de vară, până la August sau Septemvrie a. c., când vor fi terminate toate stabilimentele Expozițiunii, se vor aranja cele mai splendide spectacole și se va aduna lumea aleasă.

Vizitatorii Expozițiunii, cari vor pleca din Ungaria la București, vor beneficia pe Căile ferate române de o reducere de 30—50% Indatăce vor fi terminate pertractările ce decurg de prezent între Comisariatul general al Expozițiunii și între Direcțiunea Căilor ferate și al căror rezultat îl vom aduce la cunoștința publică în organele presei noastre, — se vor libera din parte-mi Certificate de călătorie în virtutea cărora vizitatorii Expozițiunii vor beneficia de reducerea ce o va admite Direcțiunea Căilor ferate. Prenotări pentru aceste Certificate se vor adresa la Administrația «Revistei Economice» în Sibiu. Taxa de prenotare este 20 fileri (în mărci postale) de persoană. Certificatele se vor trimite franco la adresele prenotare.

Trecerea frontierei române și reîntoarcerea în Ungaria se va putea face în timpul dela 1/14 Maiu până 1/14 Noemvrie a. c. fără pașaport. Autoritățile ungare însă pretind dela supușii unguri la ieșirea acestora din țară un certificat de trecere. Asemenea certificat liberează vicecomiții tuturor comitatelor dela frontieră. Locurile competente au intervenit în scopul de a delatură și această piedecă și de a exoperă și trecerea liberă a vizitatorilor Expozițiunii. În caz dacă această intervențiune va avea rezultatul dorit, nu voiu întârziă a-l aduce la cunoștința publicului nostru.

Atât în vederea terminării mai târzie a instalațiunilor Expozițiunii precum și cu considerare la înlesnirile ce se vor face mai încolo cu privire la reducerea prețului biletelor de călătorie și la trecerea frontierei fără pașaport, recomand publicului nostru din nou să amâne vizitarea Expozițiunii pentru un timp mai îndepărtat, — întrucât va fi posibil pentru lunile August și Septemvrie a. c.

Dr. C. Diaconich,
delegatul Comisariatului General